

Sygn. akt V GC 403/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Data 29 maja 2015 r.

Sąd Rejonowy w Siedlcach V Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSR Aneta Wielądek-Oniszk

Protokolant: st. sekr. sąd. Bożena Cisak

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2015 r. w Siedlcach

na rozprawie

sprawy z powództwa G. C.

przeciwko Towarzystwu (...) S.A. w W.

o zapłatę 12. 330,42 zł

I. Powództwo oddala;

II. Zasądza od powoda G. C. na rzecz pozwanego Towarzystwa (...) S.A. w W. kwotę 2.417,00 zł (dwa tysiące czterysta siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V GC 403/14

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 kwietnia 2014 roku powód G. C. wniósł o zasądzenie od pozwanej Towarzystwa (...) S.A. z siedzibą w W. **kwoty 12.330,42 złotych** wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 15 listopada 2012 roku do dnia zapłaty oraz zasądzenie na jego rzecz kosztów procesu.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, iż prowadzi działalność gospodarczą pod firmą (...). W dniu 10 października 2011 roku zawarł umowę ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych z pozwaną, polisa nr (...).

W dniu 31 lipca 2012 roku dokonano kradzieży poprzez wyrwanie palet z biżuterią z rąk sprzedawczyni mienia o wartości 61.652,15 złotych w należącym do powoda sklepie jubilerskim w S. ul (...).

Powód podniósł, że pismem z dnia 29 sierpnia 2012 roku ubezpieczyciel odmówił wypłaty odszkodowania na podstawie § 2 ust. 30 ogólnych warunków ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych (o.w.u.) z powodu niezastosowania przez sprawców przemocy wobec osoby w czasie kradzieży (brak cech rabunku). Stanowisko to ubezpieczyciel podtrzymał w piśmie z dnia 31 października 2012 roku dodatkowo wskazując, że przepisy o.w.u. w jego ocenie są jednoznaczne, a umowa ubezpieczenia dobrowolna, pozwany zawarł ją znając treść o.w.u.

Nadto powód wskazywał, iż definicja rabunku zawarta w § 2 ust. 30 pkt 1 i 2 o.w.u. nie jest jednoznaczna, pozostaje w dość swobodnym związku z typologią przestępstw przeciwko mieniu zastosowaną w kodeksie karnym. Ubezpieczyciel nie określił co rozumie przez użyte w o.w.u. stwierdzenie „przemoc wobec osoby” i czy zakres tego pojęcia jest np. szerszy od użytego w kodeksie karnym czy węższy, nie wskazał, że przez przemoc w stosunku do osoby rozumie tylko taką formę która łączy się z bezpośrednim kontaktem między ciałem sprawcy i osoby broniącej się. Zdaniem powoda

literalna wykładania § 2 ust. 30 o.w.u. prowadzi do wniosku, że za rabunek należy uznać każdy zabór mienia połączony z zastosowaniem przemocy.

Powód wskazał, iż przeciętny uczestnik obrotu prawnego uznałby wyrwanie, przez sprawcę udającego zainteresowanie kupnem, palet z biżuterią z rąk sprzedawcy za rabunek a nie zwykłą kradzież. Podał, że dochodzi obecnie odszkodowania 1/5 poniesionej szkody, pozostała część będzie przez niego dochodzona w innym postępowaniu, po zakończeniu postępowania w sprawie niniejszej (pozew, k. 3-6).

W odpowiedzi na pozew (k. 33-34) pozwana wniosła o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie na jej rzecz kosztów procesu. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew wskazała, że przyznaje, iż zawarła z powodem umowę ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych potwierdzoną polisą nr (...), z okresem ubezpieczenia od 29 października 2011 roku do dnia 28 października 2012 roku. Integralną częścią umowy były ogólne warunki ubezpieczenia (zwane dalej o.w.u.) obowiązujące od 01 maja 2008 roku.

Pozwana przyznała, iż w dniu 31 lipca 2012 roku została zgłoszona jej szkoda przez M. B., która polegała na kradzieży biżuterii w tym samym dniu z lokalu powoda.

Wskazała, że powód złożył kserokopię remanentu na koniec 2011 roku i zestawienie wartości skradzionych przedmiotów, jednak nie złożył remanentu pokradzieżowego ani dowodu zakupu skradzionych w dniu 31 lipca 2012 roku przedmiotów.

Pozwana wskazała, że powód składając zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa nie potrafił opisać skradzionych przedmiotów, nie posiadał dokumentacji fotograficznej. Z Komendy Miejskiej Policji w S. uzyskała informację, iż zdarzenie zakwalifikowano jako kradzież.

Pozwana podała, że odmówiła przyjęcia odpowiedzialności za szkodę, ponieważ ryzykiem ubezpieczeniowym była objęta kradzież z włamaniem i rabunek, a taka sytuacja w przedmiotowej sprawie nie zaistniała. Wskazała, iż definicja rabunku przyjęta dla potrzeb przedmiotowego ubezpieczenia została określona w § 2 ust. 30 o.w.u. Zapis ten jest jednoznaczny, w przedmiotowej sprawie przemoc wobec sprzedawczyni nie została zastosowana, a ona sama nie była na tyle zastraszona, bo bezpośrednio po kradzieży pobiegła zamknąć drzwi sklepu, co wynika z jej zeznań złożonych na policji niespełna 2 godziny po zdarzeniu i ze zgłoszenia szkody tuż po zdarzeniu, a także ze zgłoszenia popełnienia przestępstwa.

Nadto pozwana podniosła, że w przedmiotowej sprawie zachodzi wyłączenie odpowiedzialności, również z uwagi na rażące niedbalstwo reprezentanta ubezpieczającego (§ 8 ust. 2 o.w.u.), czyli sprzedawczyni, która zachowała się skrajnie nieodpowiedzialnie i nieprofesjonalnie podczas prezentacji biżuterii, wykładając na ladę jednocześnie 40 sztuk łańcuszków na dwóch paletach.

W toku procesu stanowisko stron nie uległo zmianie.

Sąd ustalił, co następuje

W dniu 10 października 2011 roku powód G. C. prowadzący działalność gospodarczą pod firmą (...), zawarł umowę ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych z pozwaną Towarzystwem (...) S.A. z siedzibą w W., polisa nr (...), w oparciu o aktualnie obowiązujące ogólne warunki ubezpieczenia mienia od zdarzeń losowych, z okresem ubezpieczenia od 29 października 2011 roku do dnia 28 października 2012 roku.

Miejsce ubezpieczenia objęło m.in. lokal powoda przy ulicy (...) (umowa, k. 7-11, 41-43, o.w.u., k. 47-66).

W § 2 ust. 30 o.w.u. (k. 48) zdefiniowano rabunek (rozbój) jako m.in. dokonany i usiłowany zabór mienia z zastosowaniem przez sprawcę przemocy lub groźby jej natychmiastowego użycia w stosunku do Ubezpieczającego, jego pracowników lub osób działających na jego zlecenie, z jego upoważnienia bądź w jego imieniu.

W § 9 o.w.u. wskazano dotatkowe wyłączenia odpowiedzialności, w tym w ust. 9 za szkody powstałe wskutek kradzieży mienia, za wyjątkiem kradzieży z włamaniem i rabunku, za które (...) ponosi odpowiedzialność (k. 51-51v o.w.u).

W dniu 31 lipca 2012 roku w S. przy ulicy (...) w sklepie jubilerskim powoda, jego pracownik G. R. (1) prezentowała biżuterię M. P.. ***G. R. (1) wyjęła z gabloty dwie palety ze złotymi łańcuszkami, które następnie położyła na ladzie. W tym momencie do sklepu wszedł szybko J. K., M. P. przesunął się na bok i wówczas K. chwycił obie palety ze złotem leżące na ladzie i wybiegł ze sklepu*** (tak uzasadnienie Sądu Okręgowego w Kaliszu, sygn. akt III K 70/13, k. 182v-183, protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej, k. 13-16, protokół przesłuchania G. R. (2) w charakterze świadka, k. 19).

W imieniu powoda G. C. w dniu 31 lipca 2012 roku szkodę do pozwanej zgłosiła M. B. wskazując, że „2 pracownicy były na sklepie, jedna z ekspedientek pokazywała klientowi 2 tace ze złotymi łańcuszkami gdy wpadł mężczyzna do sklepu i wyrwał tace leżące na ladzie, ***wobec pracownic nie użyto siły ani groźby***”, jako miejsce szkody wskazała S., ul. (...) (zgłoszenie szkody, k. 67-68).

Powód w wyniku zaistniałej szkody w dniu 31 lipca 2012 roku złożył w Komendzie Miejskiej Policji w S. zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa ***kradzieży***, w którym wskazał, iż „***w czasie demonstrowania klientowi łańcuszków, do sklepu wbiegł n/n mężczyzna i zabrał z lady dwie palety złotych łańcuszków***” (protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej, k. 13-16).

Pozwana odmówiła uznania swojej odpowiedzialności i wypłaty odszkodowania, wskazując, iż na podstawie § 2 ust. 30 ponosi odpowiedzialność na rabunek (rozbój) dokonany lub usiłowany, a zaistniałe zdarzenie nie było rabunkiem (k. 21).

W dniu 07 maja 2014 roku prawomocnym wyrokiem Sąd Okręgowy w Kaliszu III Wydział Karny w sprawie sygn. akt III K 70/13 (wyrok, k. 160-168) skazał:

- ***M. M. (1)***, za czyn z punktu drugiego aktu oskarżenia polegający na tym, że: w dniu 31 lipca 2012 roku w S., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami, w warunkach powrotu do przestępstwa opisanych w pkt I zabrał ze sklepu jubilerskiego w celu przywłaszczenia wyroby jubilerskie ze złota o próbie 0,585 w postaci łańcuszków o łącznej wartości 61.652,15 złotych na szkodę G. C., tj. ***za czyn z art. 278 § 1 kk w zw. z art. 64 § 1 kk***, z tym, iż Sąd przyjął (k. 164-164v), że oskarżony czynu tego dopuścił się wspólnie i w porozumieniu z M. G., M. P. i osobą, co, do której postępowanie zostało umorzone, oraz dopuścił się go w ciągu 5 lat po odbyciu, co najmniej 6 miesięcy kary pozbawienia wolności orzeczonej za umyślne przestępstwo podobne,

- ***M. G.***, za czyn z punktu szóstego aktu oskarżenia polegający na tym, że: w dniu 31 lipca 2012 roku w S., działając wspólnie i w porozumieniu z innymi osobami zabrał w celu przywłaszczenia wyroby jubilerskie ze złota o próbie 0,585 w postaci łańcuszków o łącznej wartości 61.652,15 złotych na szkodę G. C., tj. ***za czyn z art. 278 § 1 kk***, z tym, iż Sąd przyjął (k. 165), że oskarżony czynu tego dopuścił się wspólnie i w porozumieniu z M. M. (2), M. P. i osobą, co, do której postępowanie zostało umorzone.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie zebranego w niniejszej sprawie materiału dowodowego.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 805 par. 1 k.c. „ przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę”.

Bezspornym w niniejszej sprawie jest, iż pomiędzy powodem a pozwaną doszło do zawarcia umowy ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej oraz, że zaistniało zdarzenie, które spowodowało zgłoszenie przez powoda szkody.

Wskazać należy, iż ogólne warunki ubezpieczenia, wiążące strony w niniejszej sprawie, określają między innymi zakres ochrony ubezpieczeniowej.

Zdaniem Sądu, wbrew twierdzeniom powoda, ogólne warunki ubezpieczenia w sposób jednoznaczny precyzują zakres ubezpieczenia, jak również kiedy odpowiedzialność ubezpieczyciela jest wyłączona.

W § 9 o.w.u. jednoznacznie wskazano dodatkowe wyłączenia odpowiedzialności, w tym w ust. 9 za szkody powstałe wskutek kradzieży mienia, za wyjątkiem kradzieży z włamaniem i rabunku, za które (...) ponosi odpowiedzialność (k. 51 o.w.u).

Natomiast definicja rabunku została sformułowana w § 2 ust. 30 o.w.u. (k. 48), gdzie wskazano m.in., że rabunek (rozbój) jest to dokonany i usiłowany zabór mienia z zastosowaniem przez sprawcę przemocy lub groźby jej natychmiastowego użycia w stosunku do Ubezpieczającego, jego pracowników lub osób działających na jego zlecenie, z jego upoważnienia bądź w jego imieniu.

Wskazać przy tym trzeba, iż w ocenie Sądu definicja rabunku zawarta w ow.u. jest jednoznaczna i jej treść nie budzi żadnych wątpliwości, koresponduje z definicją rabunku zawartą w Słowniku języka polskiego, PWN, zgodnie z którą rabunek to m.in. „bezprawne zabieranie siłą cudzej własności”, jak również z treścią art. 280 § 1 kk (rozbój) gdzie odpowiedzialności karnej podlega m.in. ten „kto kradnie, używając przemocy wobec osoby lub grożąc natychmiastowym jej użyciem”.

W przypadku zaistniałego zdarzenia, w świetle zebranego w sprawie i pozytywnie ocenionego materiału dowodowego, Sąd nie miał jakichkolwiek wątpliwości, że w dniu 31 lipca 2012 roku w sklepie powoda została popełniona zwykła kradzież z art. 278 § 1 kk, co jednoznacznie zostało stwierdzone w **prawomocnym wyroku skazującym Sądu Okręgowego w Kaliszu w III Wydziale Karnym w sprawie sygn. akt III K 70/13** (wyrok, k. 160-168). Dodatkowo w świetle przedmiotowego orzeczenia, jak również treści jego uzasadnienia wynika, że przestępstwo na szkodę G. C. zostało popełnione bez użycia przemocy lub groźby natychmiastowego jej użycia. Wskazać bowiem trzeba, że gdy dwie palety z biżuterią zostały położone przez sprzedawczynię G. R. (1) na ladzie, w tym momencie wszedł szybko do sklepu (...), zaś M. P. (oglądający biżuterię) przesunął się na bok i wówczas **J. K. chwycił obie palety ze złotem leżące na ladzie i wybiegł ze sklepu**” (uzasadnienie, k. 182v-183). W zaistniałej sytuacji sprzedawczyni nie trzymała palet leżących na ladzie i palety nie zostały jej wyrwane.

Sąd nie obdarzył przymiotem wiarygodności zeznań pracownic powoda: M. B. i G. R. (1) w części, w której przedstawiały moment dokonania kradzieży, twierdząc, że G. R. (1) trzymała paletki, a napastnik który wbiegł wyrwał je (zeznania M. B., k. 135-136, zeznania G. R. (1), k. 149v-150).

Taka wersja zdarzenia, jest nie tylko sprzeczna z ustaleniami zawartymi w uzasadnieniu i prawomocnym karnym wyroku skazującym, ale również z treścią zeznań G. R. (2) złożonych w postępowaniu przygotowawczym do sprawy karnej, gdzie nie mówiła o przytrzymywaniu palet, a jedynie o ich położeniu na ladzie, które następnie sprawca chwycił oburącz i wybiegł ze sklepu (protokół przesłuchania G. R. (2) w charakterze świadka, k. 19).

Tak również zaistniałe zdarzenie przedstawiał powód składając zawiadomienie o popełnieniu przestępstwa (protokół przyjęcia ustnego zawiadomienia o przestępstwie i przesłuchania w charakterze świadka osoby zawiadamiającej, k. 13-16), czy M. B. zgłaszając szkodę, gdzie podała, że sprawca wyrwał tace leżące na ladzie, **wobec pracownic nie użyto siły ani groźby** (zgłoszenie szkody, k. 67-68).

Należy jednocześnie podkreślić, iż gdyby w zaistniałej sytuacji G. R. (1) trzymała paletki z biżuterią, które następnie zostałyby jej przez sprawcę wyrwane, z całą pewnością taki czyn zostałby zakwalifikowany jako rozbój, tj. czyn z art. 280 § 1 kk. Zgodzić się należy w tej kwestii z powodem, iż w świetle poglądów doktryny wyszarpywanie rzeczy z rąk ofiary jest formą przymusu wobec osoby, gdy ofiara nie może przeciwstawić się zaborowi.

Zdarzenie zaistniałe w sklepie powoda miało jednakże inny przebieg, było jedynie zwykłą kradzieżą, sprzedawczyni palet z biżuterią nie trzymała, a ustalenia wydanego w postępowaniu karnym prawomocnego wyroku skazującego co do popełnienia przestępstwa wiążą sąd w postępowaniu cywilnym (art. 11 k.p.c.).

W sprawie zeznawał także likwidator szkody P. L. (1), który jednakże nie pamiętał szczegółów sporządzania dokumentacji w sprawie, Sąd pozytywnie ocenił zeznania świadka (zeznania P. L. (2), k. 136-137).

Z uwagi na powyższe, stwierdzić należy, iż powództwo jest niezasadne i nie zasługuje na uwzględnienie. Przesłupstwo popełnione na szkodę powoda nie było objęte umową ubezpieczenia zawartą między stronami, co wynika jednoznacznie z o.w.u. Powód podpisując umowę oświadczył, że znane mu są aktualnie obowiązujące o.w.u. mienia od zdarzeń losowych Ubezpieczyciela, potwierdził ich otrzymanie przed zawarciem umowy ubezpieczenia.

O kosztach Sąd rozstrzygnął na podstawie art. 98 § 1 kpc zgodnie, z którym strona przegrywająca obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony (koszty procesu).

Na koszty procesu składały się: koszty zastępstwa procesowego ustalone na podstawie § 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348 z późn. zm.), opłata skarbową od pełnomocnictwa.

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji wyroku.